

ALEXANDRINA : BIBLIOTEKA ZNAMENITE POVIJESTI I SVIJETLE BUDUĆNOSTI

ALEXANDRINA: LIBRARY WITH FAMOUS HISTORY AND BRIGHT FUTURE

Sadžida Šahmanović, NUBBiH

Sažetak:

Biblioteka Alexandrina otvorena je 6. oktobra 2002 godine, na prostoru od 45.000 m². Izgrađena je na mjestu čuvene Aleksandrijske biblioteke, koja je porušena u 7. stoljeću. Sagrađena je s namjerom da se u njoj sakupi cjelokupno znanje svijeta (da ima internacionalni značaj), koje će odgovarati današnjim i budućim generacijama, tj. da bude biblioteka 21. stoljeća. Njenu izgradnju pomogle su arapske zemlje, ali i mnoge zemlje svijeta pod okriljem UNESCO.

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine ima dobru suradnju sa Alexandrinom kao jednom od nacionalnih biblioteka svijeta, ali i bibliotekom koja je u prošlosti doživjela sličnu sudbinu naše Biblioteke.

Ključne riječi : Aleksandrina, rekonstrukcija

Summary:

The Bibliotheca Alexandrina was opened on October 6th 2002 at the area of 45.000 square meters. It is located at the same place where once stood the Great Library of Alexandria which was destroyed in the 7th century. It was constructed with a purpose to collect all the knowledge of the world (international dimension) which would be used by present and future generations, and to be the library of the 21st century. Its construction was supported by many Arab countries but also by other world countries under the UNESCO.

National and University Library of Bosnia and Herzegovina has a very good cooperation with the Alexandrina, one of the national libraries of the world, which in the past had a similar destiny as our own library.

Keywords: Alexandrina, reconstruction Aleksandrija (al-Iskandariya), grad i luka na Sredozemnom moru, leži na pješčanom sprudu između Sredozemnog mora i jezera

prvo, poljski i egipatski arheolozi su otkrili ostatak građevine za koju se vjeruje da je nekada bila Aleksandrijska biblioteka i drugo, izgrađena je i otvorena nova aleksandrijska biblioteka Alexandrina.

Ideja o izgradnji Alexandrine se rodila na aleksandrijskom univerzitetu još prije tridesetak godina. Podržana je od strane UNESCO-a u okviru kojeg je urađen projekat Biblioteke 1989. godine. Nakon toga je održana osnivačka konferencija na kojoj su sakupljena značajna sredstva. Projektu su se kasnije pridružile i mnoge druge zemlje, koje su finansijski pomogle izgradnju Biblioteke. Ukupna cijena svih radova je iznosila oko 250 miliona dolara. Izgradnja Alexandrine je počela 1995. godine, a završena je i svečano otvorena 6. oktobra 2002. godine.

Zgrada Biblioteke ima oblik diska koji simbolizuje izlazeće sunce. Simbol je preuzet iz stare egipatske mitologije. U njoj blizini je Planetarium u obliku kugle koja simboliše Mjesec. Biblioteka je opasana visokim granitnim zidom na kojem su uklesana slova svih pisama svijeta. Oko Planetariuma je vodeni obroč u kojem se reflektuju zidovi ovog krasnog zdanja, što takođe ima posebnu simboliku. Centralni dio biblioteke zauzima čitaonica koja je osvijetljena indirektnim, prirodnim svjetlom. Alexandrina, Internet centar, tri muzeja, instituti, Planetarium, izložbeni prostori, galerije i Centar za konferencije čine svojevrsan kompleks institucija kulture. Mjesto Biblioteke u ovom kompleksu simbolizuje Biblioteku u budućnosti. Do glavnog ulaza Biblioteke dolazi se mostom koji od Univerziteta vodi ka Biblioteci, a odatle ka Sredozemnom moru. Svi simboli Alexandrine spojeni su u jedno (slavna

povijest, sadašnjost, različite kulture i svijetla budućnost). Biblioteka Alexandrina treba u dogledno vrijeme da postane centar svjetske kulture, naučnih dostignuća i dijaloga. Kapacitet joj je 8 miliona knjiga, a svakog momenta je dostupno oko 200.000 primjeraka. Trebalo bi da posluži potrebama budućih korisnika širom svijeta u čemu će im pomoći digitalizacija. Fondovi ove biblioteke će na taj način u cjelini biti dostupni znanstvenoj i kulturnoj javnosti cijelog svijeta. To je, dakle, biblioteka 21. stoljeća. Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine već nekoliko godina surađuje sa Alexandrinom.

Obje biblioteke simbolično dijele istu sudbinu: i Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine je spaljena, ne u 7. stoljeću, već nažalost koncem 20. stoljeća. Avgusta 1992. srpski agresori sa Trebevića su granatirali i zapalili zgradu Vijećnice u kojoj je bila smještena onovremena Narodna i univerzitetska biblioteka. Tom prilikom je u plamenu nestao veliki dio dragocjenih fondova Biblioteke. Nažalost, zgrada Nacionalne i univerzitetske biblioteke (Vijećnica) ni do danas nije obnovljena, za razliku od biblioteke o kojoj je ovdje riječ.

U Biblioteci su smješteni: **glavna Biblioteka, Biblioteka za multimedije, Taha Husein biblioteka** (za slijepce i slabovidne osobe), **Biblioteka za mlade i Dječija biblioteka.**

Fond **Glavne biblioteke** čine monografske publikacije, periodične publikacije, multimediji, elektronske publikacije, kolekcija rukopisa, stare i rijetke knjige. Trenutno biblioteka posjeduje 250.000 bibliotečkih jedinica ne računajući rukopisnu građu.

Muzej antike ima 1.100 eksponata. Postavljeni su hronološki, od vremena faraona do Napoleonovog pohoda na Egipat.

Fond Muzeja rukopisa čini 6.700 rukopisa, kao i stare i rijetke knjige iz Egipta i drugih krajeva. Skoro cijela zbirka je digitalizirana (u vidu mikrofilmova, mikrofiša, disketa ili CD-a).

U **Planetariumu** se nalazi **Muzej nauke**, prostor koji se koristi za postavljanje različitih izložbi, poput one o razvitku nauke od najstarijih vremena do danas koja je bila poklon Ministarstva kulture Francuske. Jedna od posjećenijih je bila i «Egipatian Art» (izložba najboljih radova vodećih egipatskih umjetnika). Planetarium kao građevina je posebno umjetničko djelo. Prostor u njemu je predviđen za predavanja iz astronomije, za multimedijalne programe, performanse i ostale interesantne sadržaje.

Dio kompleksa čine Međunarodna škola informatike (ISIS), Nacionalni centar za rukopise, Centar za istraživanja i specijalne programe, Institut za kaligrafiju i Nacionalni centar za dokumentaciju kulturnog naslijeđa. U njoj je smještena i Nobelova sekcija, u čijoj se biblioteci nalazi 1.200 radova nobelovaca u originalu, kao i prijevodi na engleski, arapski i francuski jezik.

Biblioteka za multimedije sadrži štampane stvari i neknjižnu građu, odnosno tu se nalaze knjige sa dodatkom neknjižne građe, CD-Rom ili DVD-u, kao i audio kasete, video kasete, ploče, fotografije, slajdove i dr. Ova građa je dostupna na internetu preko OPAC-a.

Fond **biblioteke Taha Husein** čine publikacije pisane Brajovim pismom. Čitaonice su opremljene računarima koji imaju poseban softver za slijepe i slabovidne osobe uz korištenje zvuka i Brajovog pisma. Bibliografski zapisi se takođe mogu ispisivati Brajovim pismom.

Fond **Biblioteke za mlade** čine knjige i neknjižna građa koja je prilagođena njihovom uzrastu. Tu se mladi uvode u svijet knjige i razvija se navika čitanja i znanstvenog istraživanja.

Slična prethodnoj je **Dječija biblioteka**, koja kod djece razvija interesovanje za čitanje, kao i ostale kreativne sposobnosti. Tu se nalaze slikovnice, dječije knjige, video kasete i dr. U toj biblioteci djeca stižu i osnovna informatička znanja, a takođe se organiziraju i igraonice za djecu.

Literatura :

Kačićnik, Matjaž. Biblioteka Aleksandrina-četvrta piramida //Adria Airways In - Flight Magazine : knjižnice. Libraries, 2004, zima/winter, 70-77.

Natek, Karel, Marijeta, Natek. Države svijeta 2000. Zagreb : Mozaik knjiga, 2003.

New Bibliotheca Alexandrina A Beacon Of Science, and Cultural Interaction. Arab Republic of Egipt, Ministry of information, State Information Service, 2002.

Savić, Ana. Nova Aleksandrijska biblioteka. Glasnik Narodne biblioteke Srbije, 1(2003), 249-256.

<http://infoz.ffzg.hr/cae/egipat/gradovi/01.htm> 05.05.2004

<http://www.skynemesis.org./kult/1006.htm> 05.05.2004.

<http://www.bibliothek-alexandria.de/sites/eroeffnung.html>

<http://www.bibliothek-alexandria.de/sites/altebibliothek.html>

<http://www.bibliothek-alexandria.de/sites/neuebibliothek.html>